

KIS LAP

»DÉLCZEG TÁNCZOS.« (Lásd a 234. lapon.)

XL. kötet, 15. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1891. április 12-én.

A PUSZTA HÁZ KINCSE.

— Elbeszélés. —

(Vége.)

SZOMORU ébredésök volt másnap reggel mindnyájoknak. Ugy jártak-keltek nagy búsan, mint ahol halott van a házban. Nem is igen volt az máskép, mert meghalt az örömük, eddigi csöndes meglegedésök. Földönfutókká lettek. El köll hagyni ezt a régi kedves helyet.

Csak Klári néni volt nyugodt, habár komoly is. Koronként oda szólt hol az egyiknek, hol a másiknak:

— No, mit horgasztod le ugy a fejedet, mintha az orrod vére folynék? Máshol is süt a nap, van kenyér és friss viz. Elfértek nálam mind, elég nagy a házam. Legalább nem lesz olyan üres.

Ez lassanként ugy félig-meddig meg is vigasztalta őket. Szomorunak biz azért szomoru dolog volt az, de hát mégis csak megnyugtató, hogy itt van ez a Klári néni, aki ugy ahogy segít. Ki hitte volna? Hiszen olyan kemény volt mindig . . . most sem sokat beszél. De a bajban megadja a segítséget, ez pedig talán többet ér, mint ha sokat nyájaszkodott volna s most odább állna, mikor itt a szerencsétlenség.

Ilyen félét gondolt Imre és titokban nagyon röstelkedett. Olyan formát érzett és gondolt, hogy aligha nem rosszul viselkedett iránta. És annál inkább bántotta a lelkiismeret, mert olyasmit is sejtett, hogy valamiképen ő maga

okozta ezt a nagy bajt is. Nem tudta világosan elgondolni, csak azt tudta, hogy a gróf ur akkor haragudott meg és fenyegetőzött, mikor őt ott látta az elátkozott háznál az idegennel, azzal a vakmerő ügyvéddel. Ha oda nem megy . . . ha be nem vezeti a házba az idegent, akkor talán nincs baj. De hát mit is lábatlankodik itt ez az idegen ember? Ez az oka mindennek!

Javában töprengett ezen, mikor nem csekély meglepetésére, amint az udvaron ügyelgett, Katona urat, azt a veszedelmes idegent pillantotta meg. Ide jött hozzájuk . . . egyenesen be az udvarra, még pedig nagyon nyugodt, sőt vidám ábrázattal.

— Jó reggelt kis öcsém! Itthon van-e a kedves mamád?

— Itt most már senki sincs itthon, felelé Imre keserű haraggal. Még itt vagyunk, de már nem itthon. És ezt ön okozta . . . igen, ön rontott meg minket.

Az ügyvéd nem haragudott meg egy csöppet sem; sőt még most is mosolygott.

— No no, miért lettél olyan hirtelen nagy ellenségem? Hiszen eddig jó barátok voltunk.

— Igenis, mert nem tudtam . . . Oh, de most már tudom . . . nagyon jól emlékszem, mikor tegnap a gróf ur oly hirtelen megharagudott reám . . .

— Arra volt is oka, mert a te segítséggel elejébe vágtam. Biz az nekem nagy kár és neki nagy haszon lett volna, ha ő jut be először az elátkozott házba. De szerencsére te segítettél.

— És most mi adjuk meg az árát! Oh, bár soha se láttam volna! Milyen szerencsétlenné tett mindnyájunkat!

— Azt már nem hiszem, kedves kis barátom.

— Persze, nem hiszi, mert nem tudja, hogy a gróf ur . . .

— Ki akar titeket innen kergetni. Azt tudom.

Imre nagyot bámult.

— Tudja? Hát honnan tudja?

— Magától a gróf urtól. Éppen most beszéltem vele. Tőle jövök.

Ez egy kis reményt adott Imrének.

— És ugy-é megkérte, hogy ne bántsa szegény jó anyácskám . . .?

— Azt bizony nem tettem. Nem azért jártam nála, hogy kérjek tőle valamit.

Imre haragtól villogó szemekkel pillantott az ügyvédre. De ez rettenetesen nyugodt maradt s bántó bizalmassággal megveregette Imre vállait.

— No kis barátom, ne haragudjál rám. Te derék fiu vagy, bátran neki indultál a veszedelmes elátkozott háznak, hogy megmentsed az Évike kincsét, most pedig busulsz, hogy jó édes anyád bajba került. Hát ebben csakugyan van részed, de még nem tudod az egészet. Azért hát csak vezess be szépen a mamádhoz, mert vele van dolgom, nem veled. Majd azután megtudsz többet is.

Nem is várta, hogy Imre vezesse, hanem megindult befelé. Imre persze sietett utána, hogy végre már egykor megtudjon valamit. A szobában találták a mamát és Klári nénit. Katona ur udvariasan köszönt.

— Ismét itt vagyok, asszonyom, még pedig most már nem úgy, mint első ízben, mikor még azt hittem, hogy itt a gróf ur szövetségesei és hű emberei laknak. Akkor nagy tévedésben voltunk egymás felől, azt hittük, hogy ellenfelek vagyunk, pedig mind a ketten a kedves Évike javára törekedtünk.

— Akkor hát nagyon jókor jön, mert szegény Évike rossz sorsra jut velünk, szólt Kádasné komolyan.

— Azt nem igen hiszem, sőt hála ennek a kis barátomnak, azt tudom, hogy nagyon jó rendben van a szénájok.

— Hogyan? És mi dolga ezzel az én Imre fiamnak?

— Csak az, hogy ő minden áron meg akarta menteni az Évike kincsét ott a puszta házban. Ő nem találta ugyan meg, de besegített engemet, s én megtaláltam, mielőtt a gróf ur bejutott és kézhez kapta volna. Ime itt a kincs.

Imre mohón nézett oda, de ugyan csak nagyot csalódott. Az ügyvéd egy csomó irást huzott ki az oldal-zsebéből Kádasné is csodálkozva nézett az ügyvédre.

— Még eddig nem értek semmit az egészből. Csak úgy sejttem, hogy ezek azok az iratok, melyeket Évike atyja a halálos ágyán emlegetett.

— Kétségkívül. A jó öreg Zsuzsa asszonytól megtudtam mindent, mily jószíviuen fogadták itt be a szegény kis árvát, akiről azt sem tudták, kicsoda, és mint fordították hasznára azt a bolondos babonát. Szerencsésen sikerült is, mert az emberek nem mertek köze-

ledni a házhoz. A gróf ur csak tegnap talált néhány bátor legényt, a kikkel bejött volna, de már elkésett.

— Nem tudom, mi köze van ehhez a gróf urnak, szólt Kádasné, de igaz, hogy Évike atyja is ettől félt, s azért egyeztem bele az öreg Zsuzsa asszony tervébe.

Mikor azon a zivataros estén Évike idejött segítségért s én vele a puszta házba mentem, már haldokolva találtam atyját. Csak néhány szakadozott szót tudott mondani ilyenformán:

»Mentsék meg Évikének . . . ott vannak a papirosok . . . azok bebizonyítják . . . csak a gróftól őrizzek . . . «
Sejtettem, hogy valami fontos iratok s kérdeztem, hol vannak? De csak

érthetetlen szavakat hörgött . . . egyszer mintha a »titkos« szót említette volna, de aztán elállt a szava s kiszenvedett. Az öreg Zsuzsa akkor oda járt valahol, csak pár nap mulva jött meg és megegyeztünk, hogy keresse, kutassa az egész házban

az irásokat, melyekből legalább azt megtudhassuk, mi a neve a szegény leánycának. Mert ezt még az öreg Zsuzsa sem tudja. És hogy az embereket elriasszuk onnan, Zsuzsa asszony vállalkozott rá, hogy játszani fogja a boszorkányos komédiát.

Imre nagyot ámult. Most már valami kicsit kezdett érteni, de csak olyat, amit röstelt. Hogy ő úgy elhitte ezt a boszorkányos komédiát! De nem maradt ideje, hogy most ezen gondolkozzék, mert csakhamar érdekesebb dolgokat hallott, mikor az anyja így szólt az ügyvédhez:

— Amit én a szegény kis Évike dolgában tudok és amit tettem, azt ön most

már tudja. De ha ön csakugyan az ő érdekében jár itt, ha megtalálta azokat a fontos iratokat, akkor viszont ön is adhat nekem róla valami felvilágosítást és arról is, mit akart azzal mondani, hogy nagyon jó rendben van a szénánk?

A LÉGGOLYÓ. (Lásd a 239. lapon.)

— Éppen azért jöttem, hogy mind ezt tisztába hozzam. De hogy mindent jól megértsenek, emlékeztetnem kell vala-

mire. Mivel sok év óta laknak itt, bizonyosan ismerték a gróf ur atyját is, az öreg grófot.

... JAVÁBAN DÉDELGETTE. (Lásd a 239. lapon.)

— Hogy ne! De az már rég meghalt.
 — Tudom. És hány gyermeke volt?
 — Két fia. De az egyik nagyon régen világgá vándorolt, soha többé hire sem

hallatszott. Azt mondják, valahol idegen országban vagy a tengeren veszett el.

— Nem vándorolt biz' az világgá. Itt élt s itt halt meg a csöndes pusztában.

Akkorát még nem bámultak talán soha emberek, mint most Imre, az anyja és Klári néni. Mindnyájan fölugrottak.

— Micsoda? Az a szegény ember, aki ott remete módon élt? . . .

— Igen is, az Kővári Menyhért gróf volt.

— De hiszen akkor a kis Évike . . .

— Az Kővári Éva grófkisasszony. Itt van a születési bizonyítványa.

— Így tehát a gróf ur, a mi gazdánk, az ő nagybátyja, szolt Kádasné.

— Valóban az. De egyúttal a legnagyobb ellensége, mint volt az Éva grófkisasszony atyjának, a saját édes testvérenek is.

— Csodálatos és érthetetlen . . . szolt Klári néni.

— Csak látszik annak, de mindjárt meg fogják érteni. Menyhért gróf mint egészen fiatal ember sok bajt, gondot és keserűséget okozott az atyjának, a néhai öreg grófnak. Pedig nem volt rossz fia . . . én jól ismertem, tanuló társak voltunk s én voltam legjobb barátja. Ámde nem akarom mentetetni, szépiteni — igaz, hogy szilaj, vad indulatú és féktelenül daczos volt. Halálosan megsértette az atyját, nem is egyszer, hanem több ízben. Az öreg gróf mindig újra megbocsátott, de mindig nehezebben. Menyhért pedig egyre daczosabb lett, úgy hogy atyja végre elüzte a háztól. Talán nem így történt volna, ha nincs a másik fia, aki mindig ott volt az öreg mellett, mézes-mázos szóval a kedvében járt, de mindig ingerelte a szilaj Menyhért ellen. Tudta, mért teszi. Ki akarta turni a

testvérét az apja szívéből, hogy ő maga legyen a nagy ősi vagyon örököse. Menyhért érezte ezt, és ha egy kicsit hallgat az okos szóra, fordíthat a dolgon. De nem akart parancsolni szilaj természetének, s mikor utólszor találkozott apjával, testvérel, gőgös daczossággal e szavakat mondá:

— Azt kívánjátok, megalázkodjam, bocsánatot kérjek? Soha! Elmegyek és soha sem fogtok többé látni. Inkább koldulok, de töletek egy falat kenyeret sem fogadok el.

Elment valóban és soha sem látták többé.

— De hát hogy került mégis ide abba a puszta házba? kérdé Kádasné.

— Az csak sok esztendő mulva történt. Vergődött, küzködött a világban, de szilaj, vad természete miatt sehol sem boldogult. Én sokszor találkoztam vele. Megpróbáltam, hogy okosabb utra tereljem, de hiába. Vagy tiz évvel ezelőtt aztán betoppant nálam egy kicsike, három éves leánykával. Meg volt törve, beteg volt, neje meghalt, bele fáradt az élet harczába, meggyülölte a világot, az embereket, s el akart rejtőzni úgy, hogy soha többé embert se lásson. Ujra megpróbáltam, hogy össze békitsem testvérelvel. Atyjok már nem élt. De hallani sem akart álnok testvéréről. Magyaráztam neki, hogy joga van az atyja után maradt nagy vagyon feléhez. De még akkor sem tört meg daczossága.

— Megesküdtem, hogy egy falat kenyér sem kell belőle. Nem is kell. Hanem van ott a faluvégen egy elhagyott ház, az az enyém. Az a nagyanyánké

volt s egykor jó kedvében a nevem napjára nekem ajándékozta.

— Tudom. Sokszor jártam ott veled, mikor még az a bolondos vén szolga lakott ottan, aki gondját viselte a háznak, és mert nagyon félt a rablóktól, holmi kisértetes históriákat gondolt ki és aztán nem is mert senki közel sem menni a házhoz.

— Éppen ezért jó nekem. Én majd nagyítom a kisértetes historiákat, elátkozott hely hírébe hozom a házat és soha senki sem fog háborgatni. Oda temetkezem el.

— De miből fogsz ott megélni? kérdezém.

— Éppen azért jöttem hozzád. Nem sokra lesz szükségem, megdolgozom érte. Tudok olyan munkát, melyet íróasztalnál lehet végezni. Te mindig igaz barátom voltál, szerezz nekem ilyen munkát. És szerezz nekem egy csöndes, jó öreg nőt is, aki gondját viselje kis leányomnak. De nem szabad a nevemet sem tudnia. Gyermeke sem fogja soha tudni. Velem együtt lesz eltemetve, a világ nem fog létezni a mi számunkra.

Hasztalan volt minden beszéd. Megköllött tennem, amit kívánt. Abban bíztam, hogy majd itt a csöndben, nyugalomban okosabbat gondol. De nem úgy lett. Az ódon puszta házba zárkózott be a kis lányával és az öreg Zsuzsa asszonnyal s még engemet sem eresztett be. Néha napján az öreg Zsuzsa ment ki a házból, postára vitte a leveleket, onnan baza vitte neki az enyémeket és bevásárolta, ami kevésre szükségök volt. Így éltek tiz évig az

elátkozott házban. Nem háborgatta őket senki, mert ha valaki közeledett, ijesztő kisérteti alak fenyegette az ablakokból, és az együgyű népség szentül hitte, hogy ott valami gonosz boszorkány-mester ütötte fel a tanyáját.

Imre fülig vörös lett. Hát bizony nem tagadhatta: ő is az együgyűek egyike volt.

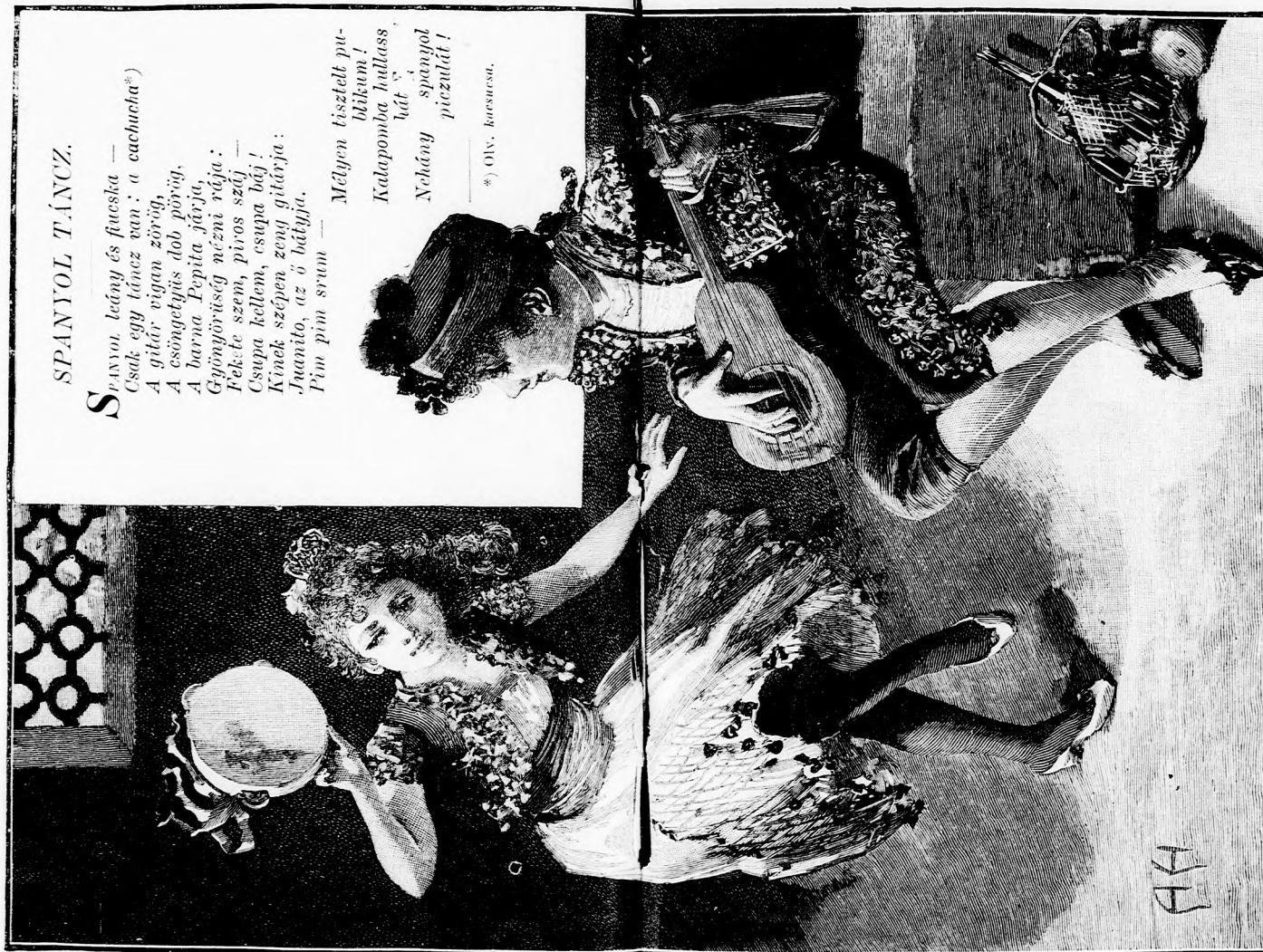
— No kis öcsém, te még a vitézbbek közül voltál, mert te legalább nyomába akartál jutni, hányadán van az a boszorkány-história, szólta nevetve az ügyvéd. Volt azonban valaki, aki nem hitte a boszorkány-históriát és szintén nyomába akart jutni, ki és mi van ott. Ez a valaki pedig szegény Menyhértnek a testvére volt, a gazdag gróf ur, aki maga ült az apja gazdag örökségébe. Gyanuja támadt, hogy aki abban az elátkozott házban lakik, az senki más, mint a rég eltűnt testvér. És ekkor félni kezdett, hogy a testvér előáll és követeli a maga részét. Szeretett volna bejutni oda és sokszor környékezte a házat. Nem sikerült, mert Menyhért látta és nem bocsátotta be. De a gróf lassanként mégis megtudott mindent és féltette nagy vagyonát. Nem is ok nélkül, mert Menyhért ekkor már nagyon beteg volt, az ereje megtört és érezte, hogy közel a halála. Ekkor írt nekem, hogy jöjjek, vegyem gondjaimba leánykáját, és ha már nem találánám életben, az íróasztala titkos fiókjában megtalálom mind az írásokat, melyek leánykája érdekében szükségesek. Ezzel a levéllel kérészt Zsuzsa asszony, s mert éppen akkor messze utaztam, napokig várt reám és közben szegény Menyhért gróf meghalt.

Mikor ide érkeztem, a házat csukva találtam. Kémlelődni, kérdezősködni keztem s megtudtam azt is, hogy a gróf sokat jár a ház körül, szeretne bejutni. Mindjárt tudtam, miért. Ha ő kapja kezébe a Menyhért irásait, soha többé senki be nem bizonyíthatja, hogy Menyhért az ő testvére volt. Évike pedig a Menyhért leánya. Pedig az irásokat megtalálta volna, mert a régi butorokat, az íróasztal titkos fiókját ő is ősmerte. Ezért volt fontos, hogy én jussak be oda elsőnek. Persze, könnyű lett volna, ha itt Kádasné asszonnal mindjárt tisztába jövök. De én azt hittem, hogy itt mindenki a gróf uralmát tart, viszont meg benne nem bíztak. No de végre Imre öcsém segítségével mégis én jutottam be elsőnek. Most már értik, ugy-e, mért haragudott meg a gróf ur magukra? Csakhogy hiába való a haragja. Már beszéltem vele és elintéztam a dolgot.

— Hogyan? Mit?

— Azt, hogy itt többé nem ő az ur. Szegény Menyhért daczoskodott; de én, mint Évike grófkisasszony gyámatyja, hideg vérrel cselekszem. Tudtára adtam a grófnak, hogy követelem Évike számára az apja részét s jobb lesz, ha békeességben átadja, mert a bíró előtt ugy is elveszti

a pört. Eleinte dühöngött, de aztán belátta, hogy igazam van. Megegyeztünk, hogy ő a másik nagy jószágot tartja

SPANYOL TÁNCZ.

Spanyol leány és fecske —
Csak egy lémez van: a cachucha*)
A gitár vigan zörög,
A csöngtetős dob porog,
A barna Pepita járja,
Gyönyörűség nézni rája:
Fekete szem, piros száj —
Csupa kellem, csupa báj!
Kinek szépen zeng gitárja:
Juanito, az ő bátyja,
Pim pim srum —
Milyen tisztelt pu-
blikum!
Kálapomba halltass
két *)
Nohány
spanyol
pizsult!
*) Olv. kacsuca.

meg, amely a szomszéd megyében van, s még ma elköltözik innen. Az itteni kastélyban és az uradalomban pedig má-

tól fogva Évike grófkisasszony az ur, már persze amig nagyra nő, az én tanácsommal. De nem gondolom, hogy el

hiszik-e már most, hogy egészen rendben van a szénájuk?

Persze hogy hitték. Hogy ne hitték volna? De jó ideig tartott, mig egészen fölocsudtak nagy ámulásukból e szerencsés és csodálatos fordulat fölött. Ekkor azután Kádasné megszólalt:

— De Évike, azaz a grófkisasszony még nem is tudja...

— Most már elő hívjuk és elmondjuk neki is.

Természetes, hogy ugyan-csak vigan hívták elő. Csupán Imre búsult.

— Hiszen ez nagyon jól van így, és örvendek, hogy nekem is volt egy kis részem benne. De mégis... most már oda Évike! Gazdag, büszke grófkisasszony lesz belőle, szóba sem állhat velünk, szegény gyermekekkel.

Ez azonban egy kicsit máskép lett. Mert Évike grófkisasszony legelőször is ke- reken kijelentette, hogy ő nem megy a grófi kastélyba, csak ha vele jönnek azok is, akik elhagyottságában olyan jók voltak hozzá. Ha eddig osztottak, ezentul is osztozzanak.

— Nagyon helyes, szólt a derék gyámatya. Ugyis szükség lesz házi asszonyra, aki

Évike grófnőnek gondját viselje.

akarná üzni ebből a kedves kis ma- jorból azokat, akik őt mint szegény árvát oly jószíviuen befogadták. Nos:

— De én Klári nénit sem eresztem, ő fog engem tanítani! szólt Évike.

Ebben megegyeztek. A majort az öreg Mihály gazda gondjára bízták. Ők pedig másnap már mindnyájan a kastélyban voltak otthon.

Hanem egy kis szomorúság mégis volt néhány hét múlva, mert Imre és Palika mégis csak oda jutottak, hogy el kellett menniök a városba iskolába. Imre most már nem is ellenkezett, mert belátta, hogy olyan tudatlanul nem maradhatna jó pajtása Évikének, kit mindenféle mesterek és nevelőnők oktattak a kastélyban. Rászánta tehát magát az iskolára, s ha nehéz volt is távol lenni, de annál nagyobb volt az öröme, mikor a nagy szünetre haza tért s Évike mindig úgy fogadta mint édes testvérét.

Azóta boldogan és elégedetten élnek s ha néha kirándulnak a puszta házhoz, elmerengve beszélgetnek a régi történetről, mely az ő részökre olyan jó véget ért.

A KEVÉLY KISASSZONY.

MARGIT, egy előkelő kisasszony, szép kastélyban lakott, ahol magában gőgösen élt, megvetette a szegény népet. Egy napon Mari, egy szegény kőműves leánya, elment hozzá, és mondá neki: »Édes atyám, aki nagyon beteg, kéreti a kisasszonyt, menne el hozzá: igen fontos közleni valója volna!« A kisasszony megvetéssel felelte: »Megesnék, ha előkelő létemre holmi szegény kőműveshez mennék el látogatóba. Mondd meg apádnak, hogy nem érek rá!«

Egy óra múltán ismét vissza jött. Mariska térdre borulva szolt a kisasszonyhoz: »Ó jöjjön hamar! A háboru alatt az ön mamája sok kincset adott át apámnak, rejtse el, hogy amire a kisasz-

szony husz éves lesz, kezéhez vissza szolgáltatassa. De mivel jó atyám már halálán van, jöjjön, hogy megmutathassa a rejtett kincs helyét.

Már erre Margit sietett. Mire azonban oda ért, a szegény kőműves meghalt. A kincset senki sem fedezte föl a sok keresés daczára sem. Elkeseredve ment vissza lakására a kisasszony és ugyancsak fájlalta oktalán kevélységét.

Franeziából POLGÁR JULISKA.

»DÉLCZEG TÁNCZOS.«

(Képpel a czimlapon.)

IDE MELLÉM *fiúk, lányok!*
Művészetem bámuljátok!
Azt csak meg kell vallani:
Már ez a kép valami!

*Mit? Hogy ez a legény félszeg?
Tudjátok is ti! .. Söt délczeg!
Csipőjén van a keze,
A lába meg kétfele.*

*A kopogóst járja éppen
Kimondhatatlanul szépen!
Kezével fejéhez kap:
»Édes eszem el ne hagyj!«*

*Kérditek: hogy hol a cigány,
Kinek lejt a muzsikáján?
A zenésze én vagyok,
Neki én dudolgotok.*

*Heje huja, sanajdulom! ...
Vele már most én is járom,
Hej ihaja haja hopp! ...
Veled együtt tánczolok!*

RITKA BARÁTSÁGOK.

(Három képpel.)

HOZZÁ vagyunk szokva azt látni, hogy bizonyos állatok békességes barátságban, mások meg örökös háboruban élnek egymással. Ősi időktől fogva közmondás, hogy a kutya milyen ellensége a macskának, a macska meg minden szárnyas jószágnak. És különösen a négy-lábuak meg a szárnyasok sehogy sem tudnak egymással megférni. Nemcsak a macska, hanem a kutya is szereti megkergetni, elfogni a madárfélet, csak hogy ez ritkán sikerül nekik, mert a madaraknak szárnyuk van, fölrepülnek a

levegőbe. A ház körül a baromfival még csak össze szokik valahogy a kutya is, a macska is, de még itt is szereti üldözni.

Annál sajtóságosabb aztán, hogy néha mégis barátságot kötnek ilyen ellenségek. Legtöbbször igen nehéz kifürkészni, hogyan keletkezik az ilyen barátság. De annál érdekesebb annak, aki látja.

A legfuresább és legritkább ilyen barátságok egyike volt az, melyet egy kis macska és egy kövér kacska kötöttek egymással egy tanyán, ahova el szoktam látogatni. Mikor először láttam, azt hittem, hogy csak véletlen. Az udvaron sétált a két pajtás, szoroson egymás mellett. Kényelmesen bandukoltak a cizcza dorombolva dörzsölte oda a fejét a kacska

fejéhez, mint ahogy ez már szokása a macskának, mikor törleszkedik és nagyon jól érzi magát. Nevettem, hogy mi jutott a ravasz cizcza eszébe?

Bizonyosan mindjárt ráront a pajtására és megpróbálja, hogy agyon fojtsa, mert azt hiszi, hogy ez is olyan gyöngé, mint valami kis kánári madár.

— Dehogy!

szólt a házi gazdám. Az a két bolondos jószág igazi jó barát. Figyeld csak meg, mindig együtt mulatnak.

Csakugyan mindennap újra együtt látam őket. Mihelyt megpillantották egymást, siettek egymáshoz. A kacska sokszor végig simogatta a csőrével a cizcza hátát, ami a cizczának nagyon tetszett.

... ODA DÖRZSÖLTE A FEJÉT.

Gyakran meg a cicza fölágaskodott és úgy hizelkedett a kacsának, mintha meg akarta volna ölelni. Azután megint szépen odább sétáltak együtt. Ha a kacsza bepacsolt a tócsába, a cicza leheveredett a fübe és türelmesen várta, míg pajtása kifürdötte magát; mikor pedig a ciczának ke-rekedett kedve, hogy a kerítésen sétálgasson, akkor a kacsza pihent le a földre és megvárta, míg az ő czimborája vissza tér.

Ezt a barátságot pedig csak ők ketten tartották. A macska oda sem nézett a többi baromfinak, sőt egyiket-másikat meg is kergette; a kacsza pedig a többi házi állatok iránt teljesen közönyös volt.

S a ritka barátság eltartott egész nyáron át, mignem a szegény kacsát elérte a sorsa és a pecsenyés-tálba került.

De talán még ritkább volt egy másik barátság, melyet szintén egyik falusi barátomnál láttam. Cicza és kacsza végre is együtt élnek az udvaron. De már a

kuvasz és a vad fogolymadár soha sem szoktak máskép találkozni, mint hogy a kutya üldözi a fogolymadarat.

És mégis akadt egy máskülönből eléggé mord, erős kutya, mely kint a gazdasági épületek mögött egy fogoly-madárkával kötött barátságot. Hogyan ismerkedtek

meg, senki sem tudhatta, csak az tünt fel, hogy a kutya sokszor elsétál a pajta mögé. És messziről aztán megles-tük, hogy a mezőről mindig elősétált a fogoly madár s egészen bizalmasan oda ment a kutyához. Egyenesen az orra elé állt, úgy hogy a kutya egyszerre bekaphatta volna; de ezé ágában sem volt, hogy ilyesmit tegyen.

Oda dörzsölte az orrát a madárhoz (Lásd a képet a 237. lapon.) ez meg a csőrével csipkedte a kutya bozontos szőrét és körül tánczolgatta, még a hátára is fölmászott. Hosszu ideig elmulattak így egymással, mignem valami neszre, vagy mert megéhezett a fogolymadár,

... HIZELKEDETT A KACSÁNAK.

hirtel
kedet
másna

Ho
barát
madá
miért
kiköl
hog

ölbe
czolt
testv
ma

A
a m
györ
ségg
ha
ölbe
álln
ezt,

hirtelen elfutott, a kutya pedig föl kerekedett és vissza tért az udvarra. De másnap ujra találkoztak.

Hogyan szakadt vége ennek a furcsa barátságának, nem tudja senki. A fogoly-madár egyszerre elmaradt, de ki tudná miért? Talán lelőtte valaki, vagy talán kiköltötte fiókáit s nem ért rá többé, hogy eljárjon a baráti találkozásra.

A BABA-CSERE.

— Kicsi beszélyke. —

(Képpel a 229. lapon.)

SZÉP tavaszi napon négyen sétáltak a kertben. Az igaz hogy kettejüknek a lába sem érte a földet, mert Veronka ölben vitte a kényeskedő kis Magduskát, aki nagyon kedves, aranyos három éves kis leányka volt, de nagyon nagyot még nem birt sétálni. Hogy el ne fáradjon, Veronka

... ODA DÖRZSÖLTE AZ ORRÁT. (Lásd a 236. lapon.)

ölbe vette. Szívesen tette és vigan tánczolt vele, mert most ő volt a piczi testvérke gondviselője, mivelhogy a mama betegem fedüdt.

A négy közül a másik, aki nem járt a maga lábán, Katicza volt, az Irénke gyönyörű nagy bábuja. Ettől már éppenséggel nem lehetett rossz néven venni, ha nem akart másképp sétálni, csak ha ölben viszik; mert biz ő még csak megállni sem tudott a maga lábán. De Irénke ezt, eddig legalább, soha nem is kívánta

tőle és szintén szívesen hordozta ölben és vigan tánczolt vele. Hanem ezen a szép délutáni sétán egyszerre más jutott eszébe, mikor Veronka jó kedvűen így szólt:

— Lám, most mind a ketten bábuzgatunk. Hiába mondták, hogy én már kinőttem belőle, most nekem is van megint aranyos kis bábum; még a tiednél is különb, mert az enyém igazán tud beszélni, járni, ha akar a kis makranczos.

Iréнке, aki vagy három évvel volt fiatalabb, nem nevetett a testvérnénje vidám beszédén, hanem inkább savanyu képpel mondá:

— Persze, hogy különb a tied . . . Nem is ér az ilyen baba semmit, amilyen az enyém. Ha igazán élne, az más volna!

— Ugyan te bohó, mit fecsegsz? Hiszen a te Katiczád csak az igazi, azzal lehet igazán játszani! Megjárnád, ha olyan volna, mint itt az ölemben ez a nyughatatlan Magduska.

— Pedig én azt szeretném. Jaj, akkor volna csak jó multságom! Mit ér így, ahogy most van? Hiába beszélek ennek az ostoba bábunak, nem értheti. Ahova leteszem, ott marad. Mindig csak úgy el köll képzelnem, hogy együtt játsunk, pedig hát nem úgy van.

Veronka persze nagyot nevetett. De aztán hirtelen így szólt:

— Tudod mit? Hát cseréljünk ma délutánra. Én elmulatok a te bábuddal, te pedig mulass Magduskával, legyen egyszer igazi élő Katiczád.

— Jaj de jó lesz! Nem is adom vissza estig!

Mindjárt cseréltek is. A bábu persze nem tett kifogást, de még a kis Magduska sem. Eppen nagyon jó kedvében volt az aranyos kicsike, aztán meg szeretete ő Irénkét, hát változatosság kedveért csöppet sem bánta, ha most Irénke veszi ölbe. Veronka addig bátran átengedhette a kicsikét, mert tudta, hogy Irénke eléggé gondos és okos, nem lesz Magduskának semmi baja.

— Hát mulassatok! Én megyek a Katiczával be a szobába, így legalább közelebb leszek a mamához.

Iréнке azon kezdte a multságot, hogy tánczoltatta kis testvérkéjét, ami ennek nagyon tetszett. Tapsolt, kaczagott hozzá.

— Lám, ez már egészen más! Bezeg azt az ostoba bábut tánczoltathatom akármeddig, nincs öröme benne.

Most volt, az már bizonyos. Sőt annyira volt, hogy már szinte elég kezdett lenni. A kis Magduska, valahányszor Irénke abba akarta hagyni, mindig újra kiáltozta:

— Méd! Méd!

— Persze, még, még! Csakhogy már elzsibbadt a karom, nem bírlak. Nem vagy te olyan könnyücske, mint az én bábum. Most már állj egy kicsit a magad lábán.

— Nem, nem, nem! Én fájadt vagyot.

— De én is! No, légy jó, Magduska! Leteszlek, aztán szépen sétálunk.

— Nem, én nem szétájot. Mál eledet szétáltam. Vejonta nem tenne le.

Iréнке bizony letette. Türelemmel még győzte volna, de erővel nem győzte. A maga kis bábuját elhordozhatta akármeddig, de Magduskát nem. Hát bizony csak letette, hiszen jussa van hozzá; a bábuja soha sem ellenkezett, tegyen Magduska is úgy.

Magduska azonban nem tett úgy, hanem megharagudott, mikor végre mégis a maga lábán kellett járni. És duzzogva mondá:

— Josz Ijénte! Nem szejetlet, nem! Azélt szem!

Ez nem volt nagyon hizelgő, de Irénke nem vette nagyon komolyan. A kicsike mindnyájoknak kedvence volt, és az ilyen duzzogásán csak mulatni lehetett.

— Jól van no, te kényes kis jószág. De majd szeretsz, ha elvezetlek a melegházhoz, ahol szép virágok vannak?

A virágokat Magduska nagyon szeretete, hát megbékült és bele egyezett, hogy a maga lábán járjon. Megindultak szépen. Ez már csakugyan egészen más volt, mint mikor a Katiczával sétált a virágokhoz.

Alig mentek azonban pár lépést, Magduska kirántotta kezét Irénke kezéből. A kerti ut kanyargósan vezetett, a kicsike pedig látta, hogy a melegházhoz rövidebb uton is eljuthat. Meg is indult!

— Ne menj arra! kiáltá Irénke. Magdus, jőjj tüstént vissza! Mind össze taposod a gyöngé palántát. Ejnye no!

De a kicsike nem hallgatott rá, csak gázolt végig, az éppen most kiültetett palántákon. És Irénke, hogy baj ne legyen, utána gázolt. De szemben az öreg kertész fogadta őket hangos szóval.

— Ejnye kisasszonykám, hát ez már micsoda? Azért dolgozon én itt, hogy össze tapossák a palántákat? Ezt nem engedem! Ezt nem szabad tenni!

Hiszen persze, hogy nem! Tudta azt Irénke jól.

— Nem is járok én erre, ha magam sétálok. De hát most nem mehetek, amerre én akarok. Magduska nem olyan, mint a bábum . . . ő maga megy, amerre akar. Oh, olyan bajos vele boldogulni!

De végre így is eljutottak a melegházhoz. Csakhogy az ajtó be volt csukva. Hívta Irénke az öreg kertészt, de ez haragudott, nem hallgatott rá.

— Nincs ott semmi dolguk, felelé kurtán. Én pedig most nem érek rá, hogy vigyázzak, nem csinálnak-e valami kárt.

Ezzel odább ment. Magduska azonban nem tágitott. Neki az volt ígérve, hogy a virágokat fogja látni, hát látni kívánta. Irénke mindenkép le akarta beszélni, másfelé csábítgatta, de hiába. A makranczos kicsike megharagudott és sirva fakadt.

— Menj, czunya Ijénte! Nem szemetlet! Nem atajot veled lenni! Vejon-tához atajot menni.

És nem kérve engedélyt, elfutott. Irénke meg volt akadva. Utána fusson és erővel tartsa vissza? Akkor a kényes jószág sivalkodni fog. Hát csak hadd menjen! Betalál maga is a házba. Hadd vesződjön vele Veronka! Hiszen ez szörnyen makranczos egy teremtés! . . . nem lehet vele boldogulni!

De aztán mégis csak bántotta a lelkiismeret, hogy Magduskát ütközben

valami baj érheti; sietett tehát utána. Már nem érte utól, s amint a szobába lépett, Magduska már ott volt, lecsöndesedve; Veronka javában dédelgette. (Lásd a képet a 229. lapon.)

Amint Irénke belépett, Veronka nevetve mondá:

— No, úgy látom, nem sikerült a csere. Én itt szépen megvoltam a Katiczával, nem esett semmi bajunk, de tőled mintha megszökött volna a baba, aki maga tud járni.

— Ej, hagyd el, ne beszéljünk róla . . . add nekem vissza az én Katiczám! Az nem makranczoskodik . . . azzal én jobban el tudok játszani.

— Vissza adom szívesen, ha ezentul be is éred vele. Mert lásd: játéknak csak játékszer való, s amit másoktól megirigyelsz, az legtöbbször komoly gonddal és fáradsággal jár. Aki pedig még gyöngé a gondra és fáradságra, az ne irigyelje az örömet, melyet pusztán játékkal nem lehet megszerezni.

A LÉG-GOLYÓ.

(Képpel a 228. lapon.)

HAHÓ!

Ez ám a léghajó!

Halló!

Piros golyó,

Kék golyó,

Magasan szárnyaló

Éppen nekünk való,

Hollahó!

*

De azért van a zsinég

Hogy azt csipje kiki meg,

Tartsa s el ne eressze.

Mert a golyó felszáll messze —

Száll, száll, egyre száll,

Magas éjig meg sem áll.

Egy csillaghoz oda koppan —

S pikk-pukk —

Szerte pukkan.

KÉPREJTVÉNY.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTOK.

A »KIS LAP« XL. kötet 13-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

A halál hatalma alatt áll az ember.

Helyesen fejtették: meg. Petelei Erzsike, Schlichter testvérek, Vadas Zoltán, Netter Berta és Irén, Biedermann Frida, Mäder testvérek, Schreyer Ilona, Irén és Ella, Pizinger Márián, Koch Janka és Pepi, Könyöki Ferike, Redlich Kornél, Stoffa Irén, Helichauer Nelli, Philip Berta.

Részben megfejtették: Prettenkoffer Pistike, Dienes Mariska, Lojczel Irma, Baranyay Gizella, Scharff Jenő, Weisz József és Arthur, Jászffy Blanca, Pruzsinszky Gusztá, Osztócs Margit, Moser Ferencz és Miksa, Katzburg testvérek, Lányi Rozika, Klug Jolán, Szinnyey Rózsika, Dvorszky Paula, Sztankovits Gyula.

*

A »KIS LAP« XL. köt. 12-dik számába közölt rejtvények megfejtését még utólag beküldték: Kispál Bálint, Pruzsinszky Gusztá, Hubert Ernő, Osztócs Margit, Ehrlich Juliska, Lányi Aózika.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

S. B. (Nytr.) Közelebb már olvasás alá kerül. A város neve cimnek elég? — „Virágok csevegése.” A prozódianak törvényei kérlelhetetlenek. Azoknak minden halandó halhatatlan, t. i. költő, alája köll vetnie magát. Annak a régi kedves prózának azonban annál nagyobb volna a kelete. Üdvözlét a fészeknek. — Witz testv. Én is számítok rá, hogy a jövő előadásán ott leszek. — Cziráký Jeanne. Rég megjelent a »Kis Lap«-ban. Üdvözlétemet a két kis barátnőnek. — Kispál Klára. Talpra állott-e már a kis vitéz? Várom a tudósítást. — Weisz Dezső. A kétbetűs mássalhang-

zókkal szerkesztett rejtvényeket nem szívesen közlöm. Amelyek megjelentek, rég elfogadott küldemények; ezekre nézve már ígéretet tettem. De ezentul, vissza kell utasítanom, mert egy bizonyos hamisítás színét mutatja, ha kettős számba vesszük azt, ami voltaképp csak egy. Ily értelemben dolgozd át rejtvényedet, melyet máskülönbön csak dícséret illet meg. — Két koczkarejtvényt vettem, amelyek alól a beküldője kifejejtette a nevét. Az egyik (a »datolyás«) megjelent. — Könyöki Ella. Szíves kívánságaidat melegen viszonozom. Magam is örvendek rajta, hogy egész 18 éves korodig

akarod járattni a »Kis Lap«-ot. Csak hogy te már akkor kisaszszony leszel énnekem, s én már egy öreg Forgó bácsi. — Fischer Ernő. Jó volna az, csak hosszú ó-val írának a bört. Az első már nagyon régi. — Révny Emmi. Magam is jól ismerem azt a kies fürdőt és festői táját. De jólesett, a te kis kezeden újból bejárni azt a kedves vidéket. Csinosan irtad le. Szeretettel méltó figyelmet köszönöm. — Czenczinger Ida. Ugy ám!... de hol maradt a megfejtés? — Zsigmondý Kálmán. Már egyszer megjelent. — Mayer Hedvig és Lajos. Kedvesen esett, hogy ismét megszólaltatok. Lajoska képrejtvényét besoroztam. Szeretem, hogy a »Kis Lap«-ot szeretik. — Stauber Erzsike. Bizony fájlalom, hogy nem lertetek otthon. Máskor, ugy-é, nem irkából kitépett papiroson irsz levelet? A pénzzel az illető rovatban számoltam el. — Stoffer Irén. Azt az ottani póstán jobban megmondhatják mint én, aki csak a szerkesztéssel foglalkozom s nem a kiadói dolgokkal, ami nem egy ám. — Könyöki Ferike. Érdeklődéssel várom a küldeményt. — Ifj. Szöllősy Lajos. Nem sokára közlöm — Loyczel Irma. Az egy szeszély következménye. Ilyesmi írói s művészi körökben sokszor fordul elő. Francia neve »nom de guerre«, azaz harci név, midőn, mint a régi hősök küzdöttek vas álarcz alatt, az írók egy része szintén álarcz alatt kardoskodik az igazság mellett. — Vadas Zoltán. Ha bajt, költséget nem okoz, köszönettel fogadom. — Több levélről a jövő számban.

JÓTÉKONYSÁG.

A nyári szünidei telep részére: Könyöki Ella 50 kr., Degré Lajoska 1 frt., Hirsch Serena, Margit és Lujza 2 frt. 20 kr., mint eredményét egy szini előadásnak.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.